

Kỹ thuật phòng trừ bệnh thối khô quả na

Để cho cây na sinh trưởng, phát triển tốt và cho năng suất cao, ngoài chế độ chăm sóc (tưới nước, bón phân...) thì công tác phòng trừ sâu bệnh hại na có tính chất quyết định.

Cây na là loài cây ăn quả có giá trị kinh tế cao và được trồng tại nhiều vùng miền trong cả nước, chủ yếu tại các tỉnh trung du và miền núi. Cây na có nhiều giống khác nhau, nhưng được người trồng và người tiêu dùng phân làm 2 loại chủ yếu là na dai và na bở.

Để cho cây na sinh trưởng, phát triển tốt và cho năng suất cao, ngoài chế độ chăm sóc (tưới nước, bón phân...) thì công tác phòng trừ sâu bệnh hại na có tính chất quyết định. Một trong những loài sâu bệnh hại quyết định tới năng suất của cây na là bệnh thối khô quả (trong nhân dân còn gọi là quả na điếc).

1. Triệu chứng của bệnh

Bệnh thối khô quả na do một loài nấm gây lên. Bệnh gây hại trên nhiều bộ phận của cây như lá, cành, hoa và quả. Trên cành (chủ yếu là cành nhỏ, cành tăm), nấm bệnh làm cho cành bị chết khô (trong nhân dân còn gọi là bệnh khô cành hay bệnh chết ngược). Trên lá na, khi bị nhiễm bệnh, thường xuất hiện các đốm màu đen, xung quanh có viền màu vàng. Các vết bệnh đan xen nhau làm cho lá biến vàng và bị rụng sớm. Những nụ và hoa bị nhiễm bệnh thường bị chết khô và biến màu thâm đen.

Đặc biệt khi bệnh gây hại trên quả làm cho vỏ ngoài của quả bị nứt vỡ và biến màu khô đen. Khi quả bị nhiễm bệnh, toàn bộ thịt của quả biến màu nâu đen và bị hóa bần. Những quả na bị chết khô vẫn còn treo trên cành và rất khó bị rụng. Bệnh chết khô có thể gây hại toàn bộ quả hay chỉ hại một phần của quả na. Bệnh làm giảm nghiêm trọng năng suất và chất lượng của quả na.

2. Nguyên nhân và điều kiện phát sinh gây hại của bệnh

Bệnh chết khô quả na do một loài nấm có tên khoa học *Lasioidiodia thobromae* gây lên. Bệnh gây hại trong suốt quá trình sinh trưởng của cây na, kể cả giai đoạn khi cây na bước vào giai đoạn rụng lá mùa đông (thời kỳ này nấm bệnh gây hại các cành nhỏ và cành tăm).

Tại các vườn na trồng dày và bị khô hạn, nấm bệnh thường phát sinh gây hại nặng hơn so với các vườn khác. Trong điều kiện thời tiết nắng mưa xen kẽ là điều kiện thuận lợi cho nấm bệnh phát sinh gây hại. Vì vậy, bệnh chết khô quả na thường gây hại nặng trong vụ hè thu từ tháng 6 đến tháng 8 dương lịch.

3. Biện pháp phòng trừ

Nên trồng na với mật độ phù hợp với từng giống và chân đất, không nên trồng dày sẽ làm bệnh thối quả thêm trầm trọng.

Sau khi thu hoạch na và khi cây na bước vào thời kỳ rụng lá vào mùa đông, người làm vườn nên cắt cành, tạo tán để cho na sinh trưởng phù hợp nhằm thuận lợi cho quá trình thu hoạch và hạn chế các loài sâu bệnh hại.

Bón phân cân đối, tránh bón thừa đạm; ưu tiên bón tăng phân kai đối với những vườn bị nhiễm bệnh thối khô quả những năm trước.

Khi cây na bước vào giai đoạn ra nụ hoa, cần theo dõi thường xuyên; khi lá và nụ hoa chớm có hiện tượng bị nhiễm bệnh thì cần phun thuốc kịp thời. Sau khi hình thành quả non (quả to bằng đầu đũa) nên phun thuốc để tiếp tục bảo vệ quả. Nếu bệnh nặng có thể phun kép sau 8 – 10 ngày. Một số loại thuốc đặc hiệu đối với bệnh chết khô quả na như: Bendazol 50 WP, Carbenzim 500 FL, Carosal 50 SC... nồng độ từ 0,15 – 0,2%. Chú ý phun ướt đều các quả non.

http://www.khuyennongvn.gov.vn/vi-VN/khoa-hoc-cong-nghe/khcn-trong-nuoc/ky-thuat-phong-tru-benh-thoi-kho-qua-na_t114c40n14381